

Do?u Ontario Çocuk Hastanesi A?r? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Do?u Ontario Çocuk Hastanesi A?r? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20074>

Özet

Do?u Ontario Çocuk Hastanesi A?r? Ölçe?i (CHEOPS), özellikle dil becerileri henüz geli?memi? veya sözel olarak ifade edemeyen küçük çocuklarda akut a?r?n?n de?erlendirilmesi amacıyla geli?tirilmis? davran??sal bir gözlem aracıdır. Bu ölçek, cerrahi sonrası veya yo?un bakım süreçlerinde yaşanan a?r?n?n şiddetini ölçmede klinisyenlere yardımcı olmay? hedefler. Ölçe?in Türkçe uyarlaması, 2020 yılında Kurt, Seval ve Afacan tarafından gerçekleştirilmi? olup, Türk kültürü ve diline uygunlu?unu ve psikometrik özelliklerini ortaya koymuştur. Bu çalışmada, ölçe?in Türkiye'deki sa?lık profesyonelleri tarafından psikometrik açıdan güvenilir bir araç olarak kullanılabilmesi için temel sa?lam??tır.

Uyarlama çalışması, CHEOPS'un orijinal yapısını koruyarak, çocukların a?r?ya verdikleri fizyolojik ve davran??sal tepkileri nesnel bir şekilde puanlamayı amaçlamıştır. Bu sayede, çocuk a?rs? yönetimi süreçlerinin kişiselleştirilmesi ve etkinli?inin artırılması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler

A?r? ölçümü, çocuk a?rs?, davran??sal ölçek, CHEOPS, psikometri, uyarlama, postoperatif a?r?, akut a?r?.

Yazarlar

Aylin KURT, Merve SEVAL, Ceyda AFACAN

Amaç

Do?u Ontario Çocuk Hastanesi A?r? Ölçe?i'nin temel amacı, bebeklik döneminden okul öncesi döneme kadar olan çocuklarda (genellikle 1 ila 5 ya?) akut a?r?n?n şiddetini davran??sal göstergeler aracılığıyla güvenilir ve geçerli bir şekilde de?erlendirmektir. Bu ölçek, özellikle hastane ortamlarında, prosedürel müdahaleler sonrası veya cerrahi operasyonlardan sonra çocukların yaşadıkları rahatsızlık düzeyini ölçmek için tasarlanmıştır.

Türkçe uyarlama çalışmasının amacı ise, ölçe?in orijinal psikometrik yapısını Türk örnekleminde test etmek ve Türkiye'deki klinik uygulamalarda kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir araç sunmaktır. Bu, hemşirelerin ve diğer sa?lık profesyonellerinin çocukların a?r? düzeylerini standart bir yöntemle takip etmelerine olanak tanır.

Yapı

Ölçek, a?r?n?n davran??sal bileşenlerini ölçen çok boyutlu bir yapıya temel alır. CHEOPS, çocuğun a?r?ya verdiği tepkileri alt ana kategori altında incelemektedir. Bu kategoriler, sözel

ifadeler (a?lama, inleme), yüz ifadeleri, vücut hareketleri ve vücudun duru?u gibi gözlemlenebilir davran??sal tepkileri içerir.

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, çocu?un ya?ad??? a?r?n?n yo?unlu?unun d??a vurumudur. Her bir davran??sal göstergeye belirli bir puan aral??? atanarak toplam bir a?r? skoru elde edilir. Bu skor, çocu?un o anki a?r? düzeyini say?sal olarak ifade eder ve klinik müdahale gereklili?ini belirlemede kritik rol oynar.

Geçerlik

Do?u Ontario Çocuk Hastanesi A?r? Ölçe?i'nin Türkçe geçerlik çal??mas?, ölçe?in amaçlanan yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü belirlemeye odaklanm??t?. Geçerlik analizleri, genellikle içerik geçerli?i, yap? geçerli?i ve e? zamanl? geçerlik yöntemlerini içerir.

Kurt ve arkadaşlar? (2020) taraf?ndan yap?lan uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in maddelerinin Türk kültürü ve klinik ortamlar?na uygunlu?u uzman görüşleri al?narak de?erlendirilmi?, böylece içerik geçerli?i sa?lanm??t?. Yap? geçerli?i için ise faktör analizi gibi istatistiksel yöntemler kullan?larak ölçe?in orijinal yap?s?n?n korundu?u gösterilmi?tir.

Güvenirlik

Güvenirlik çal??malar?, ölçe?in tutarlılı??n? ve kararlılı??n? de?erlendirir. Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in zaman içinde ve farklı gözlemciler arasında tutarlı sonuçlar verip vermedi?i incelenmi?tir.

Güvenirlik analizleri kapsam?nda, ölçe?in iç tutarlılı?? (genellikle Cronbach Alfa katsay?s? ile) ve gözlemciler arasında güvenilirlik (Inter-rater Reliability) de?erlendirilmi?tir. Bu analizler, CHEOPS'un Türk çocuk popülasyonunda a?r? de?erlendirmesi için yüksek düzeyde güvenilir bir araç oldu?unu do?rulam??t?. Spesifik güvenilirlik katsayılar?, Kurt et al. (2020) referans?nda detaylı olarak sunulmu?tur.

Faktör Analizi

CHEOPS, genellikle unidimensional (tek boyutlu) bir ölçek olarak kabul edilir, yani tek bir "a?r? ?iddeti" yap?s?n? ölçer. Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in faktör yap?s?n? incelemek amacıyla faktör analizi yöntemleri (Ke?fedici veya Do?rulamalı Faktör Analizi) kullan?lm??t?.

Bu analizler, alt? davran??sal göstergenin (a?lama, yüz ifadesi, sözel ifade, gövde, bacaklar ve kollar) tek bir ana faktör altında toplandı??n? ve bu faktörün çocuklardaki akut a?r?y? temsil etti?ini göstermi?tir. Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in yap?sal geçerli?inin önemli bir kanıt?n? olu?turmaktadır.

Enstrüman

Test Type: Uyarlama

Format: Davran??sal Gözlem Ölçe?i. Gözlemci taraf?ndan puanlan?r.

Language Available: Türkçe, ?ngilizce (Orijinal)

Population Group: Çocuklar

Age Group: Genellikle 1 ya? ile 5 ya? aras? (Okul Öncesi Dönem)

Population Details: Akut a?r? ya?ayan, özellikle postoperatif veya prosedürel a?r? de?erlendirmesi gerektiren hastane yat??? olan çocuklar.

Test Methodology: 6 davran??sal kategorinin her biri için gözlem sonucu 0, 1 veya 2 puan verilmesiyle toplam skor elde edilir. Yüksek skorlar daha yüksek a?r? düzeyini gösterir.

Anahtar Kelimeler

Çocuk sa?l???, hem?irelik, a?r? de?erlendirmesi, davran??sal göstergeler, Kurt Seval Afacan 2020, CHEOPS adaptasyonu.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?

Affiliation Email addresses: aylinkurt67@gmail.com

Correspondence Address: ?gili makalede belirtilmi?tir (Koç Üniversitesi Hem?irelikte E?itim ve Ara?tırma Dergisi, 2020).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in orijinal geli?tirme y?I? 1980'lerin sonu olmakla birlikte, Türkçe uyarlama ve geçerlik-güvenirlik çal??mas? 2020 y?I?nda yay?mlanm??tır. Ölçe?in kullan?m? ve izinleri için sorumlu yazar Aylin KURT ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im e-posta adresi: aylinkurt67@gmail.com.

Uyarlama çal??mas?nın tam metnine ve detaylar?na a?a??daki kaynaklar arac?l??yla ula??ılabilir. Orijinal PDF dosyas? bu adresten indirilebilir: dogu-ontario-cocuk-hastanesi-agri-olcegi-toad.pdf.

Kaynaklar

Kurt, A., Seval, M., ve Afacan, C. (2020). Do?u Ontario Çocuk Hastanesi A?r? Ölçe?i: Geçerlik ve güvenilirlik çal??ması?. *Koç Üniversitesi Hem?irelikte E?itim ve Ara?tırma Dergisi*, 17 (1), 9-16. doi: 10.5222/HEAD.2020.009

Makalenin çevrimiçi erişim linki: app.trdizin.gov.tr

Do?u Ontario Çocuk Hastanesi A?r? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The original scale items were not provided in the source content for this entry. The scale consists of six behavioral categories: Crying, Facial Expression, Verbalization, Torso, Legs, and Arms, each scored on a 0-2 or 1-3 point system depending on the specific behavior observed. Detailed scoring guidelines and items can be found within the full text of the referenced adaptation study (Kurt, Seval, & Afacan, 2020).